

పరిచయ పరిశోధన

రచన: జి. టి. రెడ్డి

అపరాధ పరిశోధనయం దారితేరి దేశం నలుమూలలనుంచి యెడతెరిపిలేని గౌరవ బిరుదాలందుకున్న ప్రఖ్యాత డిటెక్టివ్ దామోదరం గదిలో సోఫామీద కూర్చొని పైన తిరుగుతున్న పంకావంక చూస్తూ చూస్తూ అగస్త్యాత్ముగా కళ్ళు మూసుకున్నాడు. అనగా ఆలోచనల వూబిలోనికి అమాంతంగా దుమికేశాడన్నమాట. చేతివ్రేళ్ళమధ్య నిప్పుతో పట్టుబడివున్న సిగరెట్టు సన్నంగా పొగ చిమ్ముతోంది.

మొదటికేసు “తాటితోపులో తల కాయ” చేపట్టి నిండా నాలుగు దినాలైనా కాలేదు. ఇప్పుడు మరోకేసు “ఒడిలో కనబడినశవం” వచ్చిపడింది. తొలికేసుకు సంబంధించిన నేరస్థులు అందీ అందకుండా తప్పించుకు తిరుగుతున్నారు. ఇక యీ రెండో కేసు సందర్భంలో తను ఎదుర్కోవలసిన ప్రమాదాలు యెటువంటివో! అంతా అయోమయంగా వుంది. ఎటుచూచినా తనొక్కడే కన్పిస్తున్నాడు. నెలరోజులక్రితం “సానిదాని ఖానీ” కేసు పరిశోధనసమయంలో తివ్రమైన గాయాలకు గురి అయిన అసిస్టెంట్ అనందం యికాహాస్యేటలు మంచంపైనే “అమ్మా! అబ్బ!” అంటూ మూలుగుతున్నాడు. ఆయినా తనేమీ అధైర్యపడలేదు. నిజానికి యిటువంటివి మరో పదికేసులు కట్టగా వచ్చిపడినా తట్టుకునే సమర్థత

గలవాడు తను. అందుకనే “ఒడిలో కనబడిన శవం” కేసువిషయంలో చేతకాదని తిరస్కరించడానికి మనస్కరించక సాధించితిరుతానని హామీయిచ్చి ఆ వచ్చిన పెద్దమనిషికి ధైర్యం చెప్పి పంపించాడు. ప్రస్తుతం తను విన్న వివరాలనుమాత్రమే ఆధారంగా చేసుకొని ఆలోచనలతో ఉక్కిరి బిక్కిరి అవుతున్నాడు. పసందైన తన రూపాన్ని పిల్చి పిల్చి కాల్చి నాశనం చేసినందుకేమో మరి, అఖరుదశకు రాగానే సిగరెట్టుపీక కసితీరా కరచి నేలరాలింది.

అదేసమయంలో “వివండి!” అంటూ ఆర్థాంగి లీలాబాయ్ గదిలోనికి ప్రవేశించింది. తలలో తిరుగుతున్న ఆలోచనలన్నీ తాత్కాలికంగా పైకి తేలిపోయాయి. మెల్లిగా కళ్ళు విప్పి తేరిపార చూశాడు డిటెక్టివ్ దామోదరం. అతనికి కాస్తదూరంలో భార్య నిల్చొని వుంది. ఆవిడ గారి ఆవతారాన్నిబట్టి పంటింటిలోనుంచి నేరుగా వచ్చినట్టు అతి సునాయాసంగా వూహించాడు. దానికి నిదర్శనంగా సదరు (పాకశాస్త్రం తాలూకు) పరికరం ఒకటి చేతధరించి వుందామె. విశేషమేదో జరిగేవుండాలి. సంగతేమిటన్నట్టు కనురెప్పలు రెపరెపలాడించాడు తమాషాగా.

“ఉదయం పోవుపెట్టెలో పెట్టిన పావలా కాసులు రెండు మాయమైనయి. మొన్ననుకూడా అంతే! కొంగున ముడి

పెట్టిన రెండణాలుకంటికి కానరాకుండా పోయాయి. ఇలాగైతే ఏలా చెప్పండి? ఈవార ఆర్ధరూపాయి అయింది సరిపోయింది. రేపు పాతిక, ఆ తర్వాత వంద అవుతుంది. మొక్క.....”

భార్య మాట పూర్తి కాకుండానే “మొక్కతోక్కమాటకేంగాని, యిప్పుడు నన్నేం చేయమంటావో చెప్పదూ? అన్నాడు కాస్త చిరాకును ప్రదర్శిస్తూ దామోదరం.

“ఏం చేయమంటానూ? మొక్కడశలోవున్నప్పుడే లొంగదీయాలంటాను. ఈవేళ తోటకూరదొంగ రేపు కోటలో దూరడనే నమ్మకమేమిటి? ఇంటగెలిచి రచ్చగెలవమన్నారు పెద్దలు. ఎక్కడో దోపిడిలు, ఖానీలు జరిగాయని తెలిస్తే రెక్కలు కట్టుకుయెగిరిపోతారు. స్వంత యింటివిషయం కొంచెమైన పట్టించుకోరు” మహాభాధపడుతూ అంది భార్య.

“నీ ధర్మమంటూ యింటివిషయం పట్టించుకోనంత బుద్ధిహీనత నాకింకా అబ్బలేదు. తప్పనిసరిగా అవసరమని తోచినప్పుడు ఏ విషయంలోనైనా నా అంతటనే జోక్యంకలిగించుకుంటాను. తీగలాగితే డొంకంతా కదులుతుంది. పనికిమాలిన ప్రసంగాలతో కాలంవ్యర్థం చేయడం నాకిష్టంలేదు. నీ పనేదేదో సూటిగా తెలియజేస్తే సంతోషిస్తాను.”

“లేకపోతే విచారిస్తారు అంతేనా?”

“విచారించనుకాని ఎందుకూ పనికి రాకుండా కాలం వృధాగా గడుస్తున్నందుకు చింతిస్తాను. ఎందుకీ వాద ప్రతివాదనలు? ఇంతకీ నీ వనేది ఆ పావలా కాసులదొంగను పట్టుకోమని “అవునా?” తప్పించుకోవాలనుకున్నా తప్పునట్టులేదు. కేసును పరిష్కారానికి తీసుకోవటంకంటే వేరే గత్యంతరం లేకపోయింది డిటెక్టివ్ దామోదరానికి.

“అవును” అంది లీలాబాయ్ ముక్తసరిగా.

“అవునయితే ఆమాట మొదటే చెప్పలేదే? ఈసరికి దొంగను పట్టి అప్పగించేవాడినే! ఇప్పుడైనా మించిపోయిందేమీ లేదు గాని నేను రెండే రెండు ప్రశ్నలు వేస్తాను. సమాధానాలు సరిగా చెప్పావో దొంగను అయిదు నిమిషాల్లో అతినూనాయాసంగా పట్టేస్తాను” చిటికవేశాడు దామోదరం.

“సమాధానాలమాట దేవుడెరుగు. అవతల పాయింటిద్ద కూరపెట్టవచ్చాను అది కాస్త మాడివుంటుంది” అంటూ భార్య లీలాబాయ్ వంటింటివేపు అడుగువేసింది.

“కూర - నార అంతా ముగించుకొని త్వరగా రా. ఇదేదో పూర్తి పరిష్కారం కానిదే నా అసలు కేసులజోలికపాడానికి వీలుండదు” సోఫావెనుకకు వీపుమోపి కళ్ళుమూసుకున్నాడు దామోదరం.

పావుగంట గడిచాక చీరకొంగుకు చేతులు తుడుచుకుంటూ లీలాబాయ్ రానేవచ్చింది. “ఏవండీ! ఏవో ప్రశ్నలన్నారూ?” అంటూ భర్తకు ఎదురుగా వేరొక సోఫాలో కూలబడింది.

కళ్ళుతెరచి కాస్త ముందుకు వెళ్లి కూర్చున్నాడు దామోదరం. “అనడం యేమిటి! నీ రాక కోసం ఎదురుచూస్తూ కూర్చున్నాను. సరే, అయితే ఆపావలా

కాసులు పోపుపెట్టెలో ఎన్ని గంటలకు పెట్టివుంటావు? తిరిగి అవి అందులో లేనట్టు యెప్పుడు తెలుసుకున్నావు? దొంగను పట్టుకునేందుకు యీ తైము చాలా అవసరమన్నమాట మరచిపోకు.”

“మీ తెలివి తెల్లారినట్టే. వంటింటిలో గడియారం లేదని తెలిసికూడా అలా అడిగితే నేనేం చెప్పను?”

“అందుకే ముందే చెప్పాను. అడిగినప్రశ్నకు సమాధానం సూటిగా వుండాలని. అరగంట వెనకాముందు అయినా పర్వాలేదు. బాగా ఆలోచించు చెప్పు.”

“అదేమో అదంతా నాకు తెలియదు గాని ఒకటిమాత్రం చెప్పగలను కాఫీలో పంచదార కలిపేముందు పావలా కాసులు రెండూ అందులో పెట్టాను. ఆ తర్వాత వెంటనే బాబ్లీతో మీగదికి కాఫీ పంపించాను. ఇందాక మీ గదికివచ్చేముందు అందులో లేనట్టు తెలుసుకున్నాను. గదిలో గోడకు గడియారం వుంది. మీ చేతికికూడా వాచీ వుంది. ఆయాసమయాల్లో టైమెంతై వుంటుందో మీరే నిర్ణయించాలి” అంది నవ్వుతూ లీలాబాయ్.

దామోదరం ఒక్క క్షణం కళ్ళు మూసుకొని ఆలోచించాడు. “అవును సుమా! యిప్పుడు జ్ఞాపకమొచ్చింది. కాఫీత్రాగి ఖాళీకప్పులు క్రిందపెట్టున్నప్పుడు గోడగడియారం తొమ్మిది కొడుతోంది. బహుశా నీవు నా గదిలోనికి వచ్చేసరికి టైము పదిన్నరకుపైనే అయివుంటుంది. దీనినిబట్టి ఆలోచిస్తే ఎనిమిదిన్నర పదిన్నరకుగల మధ్యకాలంలో ఆపావలా కాసులు దొంగిలించబడ్డాయని తెలుస్తోంది. అయితే యీమధ్య కాలంలో యింట్లోవున్న వాళ్లెవరెవరు? దీనిని మన మీవిధంగా తర్కించుకోవచ్చు. మొత్తం యింట్లోవున్నవాళ్ళు (మనలను తప్పించగా కన్పిస్తున్నవాళ్ళు)

అయిదుగురు. బాగా ఆలోచిస్తే పెద్ద బ్బాయిని, అమ్మాయి లక్ష్మిని అనుమానించలేం. ఎందుకంటే వాళ్ళిద్దరు ఉదయం ఏడు గంటలకు స్కూలుకు వెళ్ళారు. ఇంతవరకు తిరిగి రావటమేలేదు. ఇక మిగిలినవాళ్ళు ముగ్గురు. పనిమనిషి, బాబ్లీ, పాప. నీ ఆచార వ్యవహారాలనుబట్టి పనిమనిషి వంటింటి గడపత్రొక్కడానికి రవ్వంత అవకాశమూలేదు. పాతే అనుమానించతగ్గవాళ్ళు బాబ్లీ, పాప. ఒకవిధంగా చూస్తే బాబ్లీని కూడా అనుమానితుల జాబితాలోనుంచి కేటాయించడం సబబుగా తోస్తోంది. నిన్నట్నొచ్చి రెండణాలకోసం నా ప్రాణం కొరుక్కుతిన్నాడు. ఇప్పుడే వాడికి రెండణాలు యిచ్చాను. బెలూన్ కొంటానంటూ బజారుకి పరుగెత్తాడు. నిజంగా వాడు అర్ధరూపాయి దొంగిలించివుంటే ఒక రెండణాలకోసం నా వెనుక తోకలా తగిలే అవసరముండదు. ఏం అర్థమైందా?” అంటూ నవ్వుతూ భార్య ముఖంలోనికి చూశాడు కేవలం తొక్కిడజ్ఞానంతోనే దొంగను నిర్ణయించిన డిటెక్టివ్ దామోదరం

“అవునవును! యిప్పుడు నాకూ తెలిసింది అందుకనే చదువుకుంటాననే నెపంమీద వంటింటిలో ఎళ్ళాలు వల్లిస్తు కూర్చోండిపాప. వెలెడంతలేదు. అప్పుడే యిటువంటి దొంగబుద్ధులైతే కాస్త పెరిగి పెద్దయాక మరీ మితిమీరి పోతుంది. ఇంటికిరాని దానిపనిచెప్తాను. వీపు చిట్ల గొడతాను” అని కోపంతో కళ్ళు, పళ్ళు బిగించి లేచినిల్చింది లీలాబాయ్.

“ఇంతకంటే అధికం తెలిసి యెడిస్తేగా! ఎంతసేపు కొడతాను తిడుతాను అంటావేగాని మంచిగా చెప్పి బుద్ధి మార్చాలని తెల్పుకోవు. ఈవిషయంలో నీవేమీ తొందరపడి జోక్యంచేసుకోకు. నిజం పాపనేటితోనే చెప్పిస్తాను. అదుగో

పెద్ద వాళ్లు కూడా వచ్చినట్టున్నారు. నువ్వికవెళ్ళి అందరికీ ఒకేసారి భోజనాలు పెట్టు అక్కడే దొంగను అందరి మధ్య నిల్పిపెడతాను.”

వంటింటి వసారాలో అందరు భోజనాలకు కూర్చున్నారు. రామం, లక్ష్మి, బాబ్బీ, పాప ఒక వరుసలోను తండ్రి దామోదరం వాళ్లకెదురుగాను కూర్చొని మౌనంగా తలలు వంచుకొని భోజనాలు చేస్తున్నారు. ఉన్నట్టుండి దామోదరం ఒక్కసారి గొంతెత్తి అన్నాడు. “ఈవేళ ఉదయం మీ ఆమ్మపొపుపెట్టెలో రెండు పావలాకాసులు వుంచింది. పది గంటలకుచూస్తే ఆవి అగదులోలేవు. తీసిన వాళ్లెవరో నాకు తెలుసు. తీసినవాళ్ళు నిజంచెప్పి ముందుకొచ్చి యీ రూపాయి తీసుకొండి” అంటూ ఒక యిచ్చు రూపాయి క్రిందపెట్టాడు.

ఎవరూ నోరు మెదపలేదు. అందరూ అయోమయంగా చూస్తున్నారు తండ్రి ముఖంలోనికి. మళ్ళీ దామోదరమే అన్నాడు “నిజం చెప్పితే యీ రాత్రికి సినిమాకు కూడా తీసుకువెళతాను” అంటూ మరొక ఆశ చూపించాడు.

అప్పటికీ ఎవరు ముందుకు రాలేదు. బాబ్బీమాత్రం కళ్ళముందు కన్నీస్తున్న రూపాయిని చూస్తూ ఏమిటో తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నాడు. గబగబలేచి ముందుకొచ్చి “నాన్నా! నేను తీశాను” అని నవ్వుతూ రూపాయి నందుకొబోయాడు బాబ్బీ.

“ఏదీ చూపించు” అంటూ క్రిందనున్న రూపాయిని చేతిలోనికి తీసుకున్నాడు తండ్రి.

“ఉఃహూ, ముందు రూపాయి నాకిస్తే చూపిస్తాను” అన్నాడు బాబ్బీ రూపాయిని చూస్తూ.

“లేకపోతే చూపించ వన్నమాట!” లీలాబాయి గరిటను చేతిలోనికి తీసుకుంది.

తొందరపడవద్దని భార్యకు కనుసైగ చేసి బాబ్బీచేతికి రూపాయి అందించాడు దామోదరం. ఉండండి! తెస్తానంటూ బాబ్బీ పరుగెత్తుకొని వెళిపోయాడు.

అయిదు నిమిషాలయాక బాబ్బీ జంకుతూ వచ్చాడు. తండ్రిచేతికి అందివ్వడానికిభయపడి పావలాకాసులు రెండు అక్కయ్యచేతిలో పడేసి పారిపోయాడు బాబ్బీ. దామోదరం భార్య ముఖంలోనికి నవ్వుతూ చూచాడు. లీలాబాయి కళ్లతో పాపను చూపిస్తూ పెదవి విరిచింది. దామోదరంముఖం చిన్నబోయింది. మొదట తను అనుమానించి ఏ పాపమూ ఎరుగని పాపను, ఇప్పుడు బాబ్బీ దొంగని తేలింది. ఏలా గైతేనేం, భార్యకు మాటిచ్చిన ప్రకారం తను దొంగను పట్టుకున్నాడు. పోతే అర్ధరూపాయి కోసం రూపాయి ఖర్చు అయింది. అయినా పైవాళ్లెవరు? ఏదో విధంగా తనకుతానై సరిపెట్టుకున్నాడు దామోదరం.

ఈ పరిశోధనమూలంగా భోజనాల దగ్గర చాలా ఆలస్యమైంది. దామోదరం గాబరాగా తింటున్నాడు. పళ్ళ మధ్య గట్టి వస్తువేదో తగిలింది. నెమ్మదిగా వెలుపలకు లాగిచూశాడు. ఇంకేముంది? పావలాకాసు! దామోదరం కొయ్యబొమ్మలా తయారయాడు.

“ఏమైందండీ?” లీలాబాయి గాబరా పడింది. అప్పుడే భోజనాలు ముగించిన రామం, లక్ష్మి తండ్రిని నమిపించి ఆశ్చర్యంతో చూస్తున్నారు.

“ఆ పావలా నానోట్లోకెలావచ్చింది?” అని దామోదరానికి మతిపోయింది.

“మీదంతా విచిత్రం గాని, నోట్లోకి పావలాకాసు రావటం యేమిటండీ?”

అని లీలాబాయి నవ్వింది. “ఇదుగో చూడు!” అని దామోదరం పావలా కాసు చూపించాడు. అవును నిజమే! లీలాబాయి ఆశ్చర్యపోయింది. రెండవది వెదకగా పప్పుపులుసుగిన్నెలో దొరికింది. వంటిల్లంతా నవ్వులతో నిండిపోయింది.

“ఏమిటో నా కిదంతా ఆశ్చర్యంగా వుంది” అన్నాడు దామోదరం ఆలోచిస్తూ.

“ఆశ్చర్య మెందుకునాన్నా? అమ్మ పోపుగింజలతో కలిపి పావలాకాసులను కూడా నూనెలో వేయించింది” నవ్వును ఆపుకుంటూ కుమార్తె లక్ష్మి అంది.

“అయితే మరి, బాబ్బీకి ఆ రెండు పావలాకాసు లెక్కడి పంటావ్?” అన్నాడు తండ్రి.

“ఆ విషయం వాడినే అడగాలి” అని లక్ష్మి అంటుండగా రామం పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి “నాన్నా! బాబ్బీ గదిలో వున్నాడు. రమ్మంటే రాకండా వున్నాడు. మీ రిచ్చిన రూపాయి దుఖాణంలో మార్చి మీచేతికి రెండు పావలా కాసు లిచ్చాడట. మిగిలిన అర్ధ రూపాయితో డిటెక్టివ్ నవలకొన్నాడు. ఇదుగో” అంటూ చూపించాడు పుస్తకాన్ని.

“మొత్తానికి మనందరి కళ్ళల్లో దుమ్ముకొట్టాడు బాబ్బీ” అని నవ్వుతూ పుస్తకాన్ని అందుకున్నాడు. అట్టమీద బొమ్మ చెడకుండా పుస్తకానికి అట్టవేసి వుంది. పుస్తకం విప్పి మొదటి పేజీ చూశాడు దామోదరం అంతే! అది క్రిందజారిపడింది.

దానిపేరు “మోసపోయిన నాన్న”.

